

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quoquis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Sect. V. Causæ aliæ scripti ejusdem tituli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

litterulâ potest. Et hoc est, quod Pilatus objicit: Non mihi amplius integrum est hæc mutare: sententia, quam pronuntiavi, supplici causa, quam dictavi, jam in tabulas & acta publica sunt relata. Beda hunc titulum tabellæ buxeæ incisum existimat, & que illud Isaæ sumit: *Nunc ergo ingressus scribe ei super buxum.* Quod si ita est, ut dicitur, sanctus Spiritus vel ipsâ materia significavit eam inscriptionem non amplius deleandam; nam buxus præsertim Indica, incisam imaginem tenaciter quam cuprum retinet. Quod si vero Romani judices sententiam à se pronuntiatam non mutarunt, quād minus Iudeus supremus suam illam mutavit, *Ite maledicti in ignem eternum?* O Domine, peccata erant momentaria, cur supplicium sit eternum? Quod dixi, dixi. O Domine non supplicium, sed supplicii eternitatem deprecamur. Sed aliud non audient, quam prius: Quod dixi, dixi. O summe Iudeus, igne nos puni, sed ignis eternus servitia est nimirum intolerabilis. Ite, quod dixi, dixi, ite in ignem eternum.

§. V. Causæ aliae scripti ejusdem tituli.

Quodcumque vero Crucem Dominicā consideremus, rectissimè suus illi titulus est affixus. Signamus titulis & inscriptionibus sepulchra, fercula, trophyæ, libros, aras, venalia quæcumque. 1. Sepulchra. Id Moyæ docens, *Erexit Jacob titulum, inquit, super sepulchrū ejus: Hic est titulus monumenti Iacob.* Crux Christi sepulchrum fuit, quod ei Synagoga struxit, in quo tenebris tegeretur. 2. Ferculus additi vel prælati tituli. Iulius Cæsar triumpho Pontico illud in Ferculo legendum proposuit: *Veni, Vidi, Vici.* Crux Ferculum fuit, quod fecit sibi Rex Salomon de lignis Libani. 3. Trophyæ titulus insignita. Crux trophyæ fuit exornatissimum, quod Pater divinus Filio erexit, pollicitus, a non foris deinceps diluvium dissipans omnem terram. b *Quoniam quidem Deus, ait Paulus, erat in Christo, mundum reconcilians sibi, non reputans illis delicta ipsorum,* & posuit in nobis verbum reconciliationis. 4. Libris praefiguntur tituli, ut auctor & argumentum libri faciantur. Crucifixus Iesvs verè liber est intus, & foris scriptus. c *Foris Christi vulnera cernimus, ait Bernardus, in suis immensi amoris incendia contemplamus: hunc librum omnes legunt, sed non eodem modo ejus mysteria omnes intelligunt.* Quic Laurentius Iustinianus cōfirmans. Simplex, inquit, & indœctus habet, quod foris legat, spiritualis & perfectus quod invenit intelligat: ille certificatur & compungitur, iste irradiatur & accenditur. Charitatis compendium, virtutum omnium normam, & totum humanæ redemptionis modum ordinemque in hoc sui corporis inclusit volumine. Quemadmodum vero ad libri calcem apponi solet vocula, *Finis;* ita hunc librum claudit, *Consummatum est.* Froins libri, primaque inscriptione: *Iesvs Nazarenus Rex Iudeorū.* Hunc librum Pater celestis scriptit, cum Christus hominem indueret; hunc edidit, cum homo nascetur; hunc approbat in monte Thabor; hunc Iudas vendidit infelix bibliopola, hunc, qui emit Senatus pontificum rejectit. Hic liber in cruce cōfossus & laceratus, hic emendatissimus liber, librorum omnium synopsis & summa est, hic nostrum enchyridion, hic Iagoge ad sapientiam divini amoris. Stimulus, Soliloquium suavissimum, hic pandectæ nostræ, hic nostrum Diariū, hic itinerarium mentis in Deum, hic totius paginae lacræ summarium. 5. Affigi solet titulus & aris. Iacob post suavissimum faxei loporis visum, Surgens manæ tulit lapidem, quem supposuerat capiti suo, & erexit in titulum. Ita & Moses manæ consurgens edificavit altare ad radices montis & duodecim turulos per duodecim tribus Israël. Crux verè ara fuit, in quâ sumimus Pontifex Christus viciniam, seipsum obtulit in victimam, & prisca legis sacrifici-

A cis omnibus finem imposuit. Cum igitur crux aræ sit, & quidem ara ignoti Dei, quemadmodum Paulus Athenis in Areopago vidi aram, in quâ scriptum erat, *Ignoro Deo, titulus illi merito præfixus.* Revera tunc ignotus erat Deus, maxime Dei Filius in cruce extensus. Quapropter Pater voluit huic aræ titulum apponi, ut orbis novum hoc sacrificium noſſe disceperet. 6. Rebus venalibus, & publicæ merci titulus apponebatur, ut seiretur fieri auctionem. En Dei Filius venalem seſe exponit orbi: *Venite, emite absque argento, & absque ullâ commutatione.* Sed ut noveritis, o emptores, quantos thefauros quam vili habeat comparare, inscriptionem consideratissime legite, *Iesvs Nazarenus Rex Iudeorū.* Singulas voculas, sed paucis expendamus.

6. Dei Filius venale ſeſe expoſit.

15.c.55.v.1.

§. VI. Singulae voces tituli breviter expenduntur.

Iesvs, Salvator orbis, Deus noster Deus salvos faciendo. *Ps. 67. v. 2.* Cur Christus dicitur Iesvs. Servator plane sapientissimus. Doctrina ejus testatur, & conciones divinitissimæ, quibus tota Mædia hominum suinet ac cibi oblates traxit. Per Isaïam sapientiam proclamari voluit: *Ego Dominus Deus tuus sanctus Israël salvator tuus.* Ego sum Dominus, & non est absque me salvator. Verdely Salvator potentissimus. Tot prodigia & miracula satis hoc loquuntur. Sed ideo capit is damnatus est, quia Iesvs est, suo Sanguine suos redempturus. Prædictus Angelus: *Ipse enim salvum faciet Matth. c. 1. ver. 21.* Nazarenum suum a peccatis eorum.

Nazarenus, sive floridus. Latinus homo illibatus floridus, dicitur homo castissimus, & verè Virgo. Mater hujus Servatoris Virgo fuit floridissimi, sicut & ipse filius. Hi flores duo fragrantissimi odoris suavitate implerunt orbem. Christus flos campi, qui in cruce spinis fœde confossum est. Futurum id prævidens Isaïas, *Et ascendet, ait, sicut virgultū coram eo, & sicut radix de terra scienti; non est species ei neque decor.* *Isa. c. 33. v. 1. & 2.* Alpereſt & rigidus hic crucis leſtulus, sed tamen floridus. *Ita obedientia, Paupertas, Patientia, Humilitas, Charitas, principes summæ virtutes, crucis flores sunt.*

Rex. Plebecula Hebræa jam panibus bene pesta, Rex cum rapere cogitaret Christum, & Regem confituisse, fagit ipse in montem solus. At vero in cruce in tantis tormentis titulum Regis non recufavit. Nimirum ab hominibus Rex creari noluit, uti Pilato dixerat: *Regnum meum non est de hoc mundo.* Deinde Iudeorum inconstans ingenium, suis dumtaxat commodis intentum, & quod homines illi Herodis subditi essent, regnum non acceptandum cuivis prudenti suaferit.

Isa. c. 9. v. 6. *Matth. c. 21. v. 1.* *vers. 5.* At Christus jam cruci affixus nomine regum non detrectavit, ut sciret orbis, suum hoc regnum morte comparatum. *Factus est principatus ejus super humerum ejus.* Idecō, *Dicte filia Sion: Ecce Rex tuus venit ubi manus eius.* Ergo dicit in grecis: *quia Dominus regnavit à ligno.* Ita legit hunc Psalmum Augustinus, septuaginta. *Tertull. adversus Iudeos, c. 10. p. 170.* *C. 12. par. 1.* D *ta Interpretes secutus. Ita legit Iustinus Philosophus & Martyr in Dialogo, quem cum Tryphonie Iudeo Epheſi instituit. Ita legit Tertullianus libro adversus Iudeos, & libro 3. contra Marcionem. Ita legit Antonius hunc ipsum Psalmum interpretatus. Ita legit Venantius Fortunatus Picatienis Epif. & qui hymnum his ipsiis verbis insignit: *Regnavit à ligno Deus a. scriptis hymn.* Ita legit Theodulphus Aurelianensis Episcopus. b *Ita vexilla regis produnt, &c.* Ita legit Bernardus Clarevallenensis Abbas. Ita legit S. Leo Pontifex, Sermone quarto de Passione Domini. Sed *a. In hymno & ipse carminis faci contextus hoc desiderat, qui ad diem subiungit: Tunc exultabunt omnia ligna silvarū. Er-Palmarum,* & ipse inextincta est in Christum invidia Iudeorum, qui die S. Pasch. e Psalmo voculas illas, à ligno, eraserunt nequissime. *de 7 signa-**

Ergo Rex est Christus, qui à ligno Hierosolymis culis tom. 1. milis p. 212.